

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

MUSIEK V2

MEI/JUNIE 2025

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 30

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 20 bladsye.

Nota aan die nasiener: Kandidate moet krediet ontvang vir enige korrekte antwoord wat nie in hierdie nasienriglyne gegee word nie.

AFDELING A: GEHOOR (VERPLIGTEND)

VRAAG 1

Snit 1

1.1 Noteer die ritme van die ontbrekende note in maat 3 en 4.

Antwoord:

[Een-maat-inleiding]

$\frac{1}{2}$ punt x 6 soos aangedui

(3)

Snit 2

1.2 Noteer die ontbrekende note by (A) en (B).

Antwoord:

Toonhoogte en ritme moet korrek wees: $\frac{1}{2}$ punt x 2

(1)

[4]

VRAAG 2

2.1 Identifiseer die kadens aan die einde van ELK van die volgende TWEE uittreksels.

Snit 3

2.1.1 **Antwoord:** Onvolmaakte kadens

1 punt

(1)

Snit 4

2.1.2 **Antwoord:** Volmaakte kadens

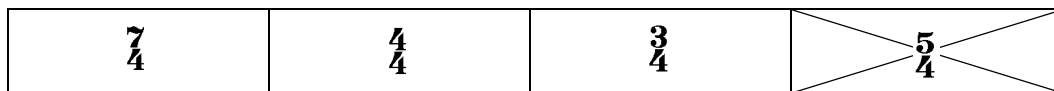
1 punt

(1)

2.2 Beantwoord die volgende vrae deur 'n kruisie (X) in die toepaslike blokkie te maak.

Snit 5

2.2.1 Watter EEN van die volgende beskryf die tydmaatteken die beste?

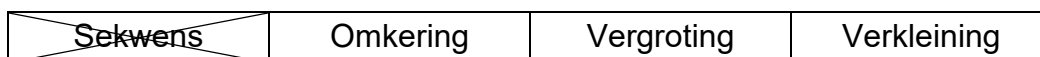

1 punt

(1)

Snit 6

2.2.2 Identifiseer die mees prominente komposisietegniek in die melodie.

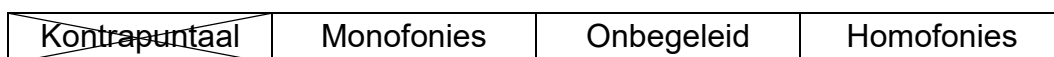

1 punt

(1)

Snit 7

2.2.3 Identifiseer die mees prominente tekstuur.

1 punt

(1)

Snit 8

2.2.4 Identifiseer die korrekte akkoordprogressie.

V–vi–I–V	I–vi–IV–V	I–IV–I–vi	I–IV–V–vi
----------	-----------	-----------	-----------

1 punt

(1)

Snit 9

2.3 Dui TWEE items in KOLOM A aan wat met die musiek in Snit 9 verband hou. Maak 'n kruisie (X) in TWEE toepaslike blokkies.

KOLOM A	ANTWOORD
Herhalende perkussie-patroon	X
Akoestiese klavier	
'n Progressie van aangehoue akkoorde in die klawerbord	X
Poliritme	
Onreëlmatige tydmaat	
Herhalende dalende sopraanmelodie	
Glissando-agtige basfiguur	X

(2)

(8 ÷ 2)

[4]

TOTAAL AFDELING A:

8

AFDELING B: HERKENNING VAN MUSIEKKONSEPTE

**Beantwoord VRAAG 3 (IAM)
OF VRAAG 4 (JAZZ)
OF VRAAG 5 (WKM).**

Nota aan nasiener: Wanneer 'n kandidaat meer as die vereiste antwoorde aangedui het, moet slegs die eerste antwoorde nagesien word.

VRAAG 3: INHEEMSE AFRIKA-MUSIEK (IAM)

3.1 Luister na die volgende snitte. Dui DRIE items in KOLOM A aan wat met die musiek in Snit 10 en 11 verband hou. Maak vir ELKE snit 'n kruisie (X) in die toepaslike blokkies.

Snit 10

3.1.1

KOLOM A	ANTWOORD
Gevarieerde teksture	X
Dalende majeure toonleer in die bas	
Geaksentueerde akkoorde	X
Beenratels	
Tremolo in die sopraan- en altmarimba	X
Krepitasie	X
Toonlere word deur die tenoormarimbass gespeel	
Volmaakte kadens	

3 x 1

(3)

Snit 11

3.1.2

KOLOM A	ANTWOORD
Legato-melodie deur die tenore	X
Soepel tempo	
SATB	X
Dissonante harmonieë	X
Sinkopasie	X
Staccato-melodie deur die sopraan	
Begeleiding deur die strykers	
Drieslagmaat	

3 x 1

(3)

Snit 12

3.2 Wat is die rol van die koor in hierdie a cappella-stuk?

Antwoord:

- Dit ondersteun die solis.
- Dit antwoord op die roep van die solis.
- Dit verskaf harmoniese begeleiding.
- Dit voorsien perkussiewe begeleiding in die vorm van 'n herhalende ritmiese figuur wat deur die stem (wat die klank van skutters naboots) gemaak word.

Enige DRIE

(3)

Snit 13

3.3 Beantwoord die volgende vrae:

3.3.1 Identifiseer die kunstenaar wat met hierdie uittreksel geassosieer word.

Antwoord: Mfaz'omnyama/Inkunz' Emdaka

1 punt

(1)

3.3.2 Met watter DRIE items in KOLOM A assosieer jy hierdie uittreksel? Maak 'n kruisie (X) in DRIE toepaslike blokkies.

Antwoord:

KOLOM A	ANTWOORD
Siklus van twee majeur akkoorde	X
Roep en antwoord	
Isihlabo	X
Vrye tydmaat gevolg deur streng tydmaat	X
Blues-toonleer	
Prominente elektriese-kitaar-solo	
Triole in die baskitaar	
Prominente gebruik van umakhwenyane	
'n Enkele herhalende akkoord dwarsdeur	
Die eerste vokale frase word identies herhaal	X

Enige DRIE korrekte antwoorde

(3)

3.3.3 Identifiseer die styl wat met hierdie uittreksel geassosieer word.

Antwoord: Maskanda

1 punt

(1)

Snit 14

3.4 Beantwoord die volgende vrae:

3.4.1 Beskryf wat die hoofsanger in hierdie uittreksel doen.

Antwoord:

- Hy voer izibongo (lofdig) uit.

1 punt

(1)

3.4.2 Noem EEN van die instrumente, behalwe tromme, wat in die begeleiding gehoor word.

Antwoord:

- Konsertina/harmonika/melodika
- Kitaar/baskitaar

Enige EEN

(1)

Snit 15

3.5 Identifiseer die korrekte ritme wat jy hoor. Maak 'n kruisie (X) in die toepaslike blokkie.

☐

☒

☐

1 punt

(1)

Snit 16

3.6 Dui aan of die volgende stellings oor die uittreksel WAAR of ONWAAR is. Skryf slegs 'waar' of 'onwaar' vir elke stelling op die volgende bladsy.

3.6.1 Die stuk gebruik gebalanseerde frases.

3.6.2 Gesinkopeerde ritmes word in die solo- en begeleidingstemme gebruik.

3.6.3 Die koortipe is SSA.

3.6.4 Die uittreksel is in mbaqanga-styl.

Antwoord:

3.6.1 Waar

3.6.2 Waar

3.6.3 Onwaar

3.6.4 Onwaar

4 x 1**(4)****Snit 17**

3.7 Beantwoord die volgende vrae:

3.7.1 Beskryf die begeleiding.

Antwoord:

- Die begeleiding begin na die a cappella-openingseksie.
- Dit word deur 'n groep wat bestaan uit 'n tromstel, kitaar en baskitaar gespeel.
- Die kitaar het 'n ritmiese en harmoniese funksie.
- Die bastrom en baskitaar aksentueer altyd die tussenslag.
- Die geaksentueerde polsslag skep 'n gevoel van 'n Afrika voet-stamp dans wat tipies is aan die indlamu/isibhaca/muchongolo danse.
- Die baskitaar boots dikwels die ritmes wat deur die bastrom gespeel word na, of verdubbel dit.

Enige TWEE**(2)**

3.7.2 Skryf die naam van die lied en kunstenaar wat jy hoor.

Antwoord:

Lied: *Melodi Yalla*

Kunstenaar: Mahlathini en die Mahotella Queens

Titel van lied = 1 punt**Kunstenaar = 1 punt****(2)**

Snit 18

3.8 Hoekom gebruik die sanger die krepitasie 'Wa kwa'?

Antwoord:

- Die letterlike betekenis is: 'Hoor jy dit?'.
- Die sanger gebruik dit om een van die groeplede aan te moedig om musikale vaardigheid te demonstreer.

1 punt**(1)****Snit 19**

3.9 Beskryf die manlike sanger se rol in hierdie uittreksel.

Antwoord:

- Hy inkorporeer 'n umngqokolo-styl (keelsang) baslyn in die vokale party.
- Hy sing 'n herhalende dreunsang-agtige figuur.
- Sy stemparty bevat nie lirieke nie.
- Hy sing 'n kort, herhalende motief.
- Hy ondersteun die groep om die lied tot by 'n opwindende klimaks te bring.
- Hy sing 'n aangehoue noot aan die einde van die uittreksel.

Enige TWEE**(2)****(28 ÷ 2)****[14]****TOTAAL AFDELING B:****14****OF**

VRAAG 4: JAZZ

4.1 Luister na die volgende snitte. Dui DRIE items in KOLOM A aan wat met die musiek in Snit 20 en 21 verband hou.

Snit 20

4.1.1

KOLOM A	ANTWOORD
12-maat-blues	
Matige tempo in vierslagmaat	X
Tenoorstemtype	
Ragtime-invloede	X
4-maat- instrumentale inleiding	X
Klarinetsolo in inleiding	
Invloede van Tin Pan Alley-liedjies en big band-swing-musiek	
Altstемtype	X

3 x 1

(3)

Snit 21

4.1.2

KOLOM A	ANTWOORD
Ballade in jazz-styl	
Matige swing	X
Saksofoon- melodiese improvisasie in inleiding	
Gesinkopeerde akkoordslae op klavier	X
Nabootsing in horingseksie	X
Vinnige tempo	
Lopende-bas-inleiding	X
Bastromslae op eerste polsslag	

3 x 1

(3)

Snit 22

4.2 Beskryf DRIE kenmerke wat in die begeleiding in hierdie uittreksel gehoor word.

Antwoord:

- 'n Paar slae op perkussie dien as 'n kort inleiding.
- Gesinkopeerde ritmes word op klawerbord en baskitaar gehoor.
- 'n Ostinato-figuur word op kitaar in die middelregister gehoor.
- Daar is gesinkopeerde akkoordslae wat deur die horingseksie gespeel word wanneer die frase herhaal word, met aangehoue lang note in die lae blaserseksie.
- 'n Deurlopende ritmiese momentum word deur die tromstel behou.

Enige DRIE

(3)

Snit 23

4.3 Beantwoord die volgende vrae:

4.3.1 Identifiseer die komponis van hierdie werk.

Antwoord: Abdullah Ibrahim

1 punt

(1)

4.3.2 Met watter DRIE items in KOLOM A assosieer jy hierdie uittreksel? Maak 'n kruisie (X) in DRIE toepaslike blokkies.

KOLOM A	ANTWOORD
Klaviermelodie word deur saksofone herhaal	X
Scat-sang	
Ritme-seksie lei die hooftema in	X
Marabi-akkoordprogressie	X
Improvisasie op die saksofoon	
Sekwense	
Openingsmelodie word deur kitaar gespeel	
Saksofone speel melodie in unisoon	X
Comping deur saksofone	
Pentatonies	

Enige DRIE korrekte antwoorde

(3)

Snit 26

4.6 Dui aan of die volgende stellings oor die uittreksel WAAR of ONWAAR is. Skryf slegs 'waar' of 'onwaar' vir elke stelling op die volgende bladsy.

4.6.1 Die stuk gebruik gebalanseerde frases.

4.6.2 Kwêla-skiffelritmes word gebruik.

4.6.3 Die akkoordprogressie is I–IV–V⁶₄–I.

Antwoord:

4.6.1 Waar

4.6.2 Waar

4.6.3 Onwaar

3 x 1**(3)****Snit 27**

4.7 Beantwoord die volgende vrae:

4.7.1 Beskryf die improvisasie in hierdie uittreksel.

Antwoord:

- Improvisasie word eers deur saksofoon gespeel en dan deur die tromboon.
- Elke improvisasie is gebaseer op die betrokke harmonie van die begeleiding.
- Chromatiese beweging word in die melodielyn bygevoeg.
- 'n Kombinasie van spronge en trapsgewyse beweging binne 'n wye omvang word gehoor.
- Gesinkopeerde ritmes word deur beide soliste gespeel.
- Die saksofoonsolo bestaan uit 'n uitgebreide blues siklus en is 18 mate lank.
- Die tromboon speel twee 12-maat blues siklusse.
- Die klavier speel 'n kort, luide passasie om die intrede van elke improvisasie aan te dui.

Enige DRIE**(3)**

4.7.2 Skryf die naam van die lied/komposisie en kunstenaar/groep wat jy hoor.

Antwoord:

Naam: *Vary-oo-vum*

Kunstenaar/groep: Jazz Epistles

2 punte**(2)**

Snit 28

4.8 Beskryf die tromstel-begeleiding.

Antwoord:

- 'n Vaste herhalende ritmiese patroon word gehoor.
- Die bastrom en simbale speel gesinkopeerde slae.
- Die volledige tromstel word nie deurgaans gehoor nie – 'n ligte tekstuur word deur die snaartrom en simbale bewerkstellig.
- Die simbale speel 'n swing-patroon:

- Die ritmiese patroon word hier en daar onderbreek deur ritmiese slae op die snaartrom.

Enige DRIE

(3)

(28 ÷ 2)

[14]

TOTAAL AFDELING B:

14

OF

VRAAG 5: WESTERSE KUNSMUSIEK (WKM)

5.1 Luister na die volgende snitte. Dui DRIE items in KOLOM A aan wat met die musiek in Snit 29 en 30 verband hou.

Snit 29

5.1.1

KOLOM A	ANTWOORD
Poco a poco crescendo	X
Tremolo-figuur in hoë strykers en houtblasers	
Prestissimo assai	
Lae strykers speel in 'n polifoniese tekstuur	
Vraag en antwoord tussen lae strykers en harp	X
Saamgestelde drieslagmaat	
Arpeggio's en toonlere word deur harp gespeel	X
Orkes bestaan uit snaarinstrumente	X

3 x 1

(3)

Snit 30

5.1.2

KOLOM A	ANTWOORD
Saamgestelde metrum	
Dissonante tweestemmige sang	X
SSA	
Heeltoonleer	
Con moto	
Soprane sing 'n legato-melodie aan die begin	X
Tranquillo	X
Vergroting in die koorparty	X

3 x 1

(3)

Snit 31

5.2 Beskryf DRIE kenmerke van die wisselwerking tussen die twee instrumente wat in hierdie uittreksel gehoor word.

Antwoord:

- Die viool begin met die tema terwyl die klavier 'n gebroke-akkoord-begeleiding speel.
- 'n Toonleerpasasie op die klavier dui 'n oorgang tussen die rolle van die twee instrumente aan.
- Die klavier speel hierna die eerste tema terwyl die viool 'n gebroke-akkoord-begeleiding speel.
- Die tema wat nou deur die klavier gespeel word, is 'n versierde weergawe van die tema wat deur die viool aan die begin gespeel is.

Enige DRIE

(3)

Snit 32

5.3 Beantwoord die volgende vrae:

5.3.1 Noem die komponis van hierdie werk.

Antwoord: (Felix) Mendelssohn

1 punt

(1)

5.3.2 Met watter VIER items in KOLOM A assosieer jy hierdie uittreksel? Maak 'n kruisie (X) in VIER toepaslike blokkies.

KOLOM A	ANTWOORD
Uiteensetting	X
Pedaalpunt deur die kontrabas op die tonika gespeel	
Arpeggio's deur die hoë strykers gespeel	
Lae strykers en klarinette speel openingsmotief	
Lae strykers en fagotte speel tema	X
Stadige beweging in 'n simfonie	
Tema is op 'n arpeggio gebaseer	X
Uitgebreide koda	
Cantabile	X
Hoë strykers speel 'n non legato-melodie	

Enige VIER korrekte antwoorde

(4)

Snit 33

5.4 Noem TWEE houtblaasinstrumente wat aan die einde van die uittreksel gehoor word.

Antwoord: Klarinet/hobo/fluit

Enige TWEE

(2)

Snit 34

- 5.5 Identifiseer die korrekte ritme wat jy hoor. Maak 'n kruisie (X) in die toepaslike blokkie.

1 punt

(1)

Snit 35

- 5.6 Dui aan of die volgende stellings oor die uittreksel WAAR of ONWAAR is. Skryf slegs 'waar' of 'onwaar' vir elke stelling.

5.6.1 Die melodie bestaan uit een lang frase.

5.6.2 Die uittreksel eindig met 'n fermata.

5.6.3 Die stemtipe is tenoorstem.

5.6.4 Die melodie is beide sillabies en melismaties.

Antwoord:

5.6.1 Onwaar

5.6.2 Waar

5.6.3 Onwaar

5.6.4 Waar

4 x 1

(4)

Snit 36

5.7 Vergelyk die openingsfrase met die antwoordfrase in hierdie uittreksel.

Antwoord:

- Die openingsfrase word deur 'n klarinet (houtblaasinstrument) gespeel terwyl die antwoordfrase deur 'n Franse horing (koperblaasinstrument) gespeel word.
- Die openingsfrase is sag terwyl die antwoordfrase sag begin met 'n crescendo na die einde.
- Beide word met legato en portato artikulasie gespeel.
- Beide frases bevat dieselfde ritmiese materiaal, maar die antwoordfrase se toonhoogte is laer.
- Die lae strykers speel aangehoue note (pedaalpunte op die tonika en dominant) in beide frases.
- Frase 1: do-so-me-do (tonika harmonie)
Frase 2: so-do-do-so (subdominant harmonie)

Enige VIER**(4)****Snit 37**

5.8 Beskryf hoe hierdie musiekuittreksel DRIE programmatiese kenmerke kan suggereer.

Antwoord:

- Die tremolo-figuur in die tjello en kontrabas suggereer die naderende gerommel van veraf donderweer.
- Staccato agstenote in die strykers stel die eerste reëndruppels van die naderende storm voor.
- 'n Vinnige, dinamiese crescendo suggereer die aankoms van die storm.
- Die tutti-orkes speel *ff* om die volle mag van die storm voor te stel.

Enige DRIE**(3)****(28 ÷ 2)****[14]****TOTAAL AFDELING B: 14**

AFDELING C: VORMANALISE (VERPLIGTEND)**VRAAG 6**

Lees en bestudeer die vrae vir EEN minuut.

Snit 38

Study no. 2 Op 47

Goedicke

$\text{♩} = 98$

13

19

- 6.1 Gee 'n skematiese uitleg van die vorm. Trek lyne in die tabel hieronder en dui elke seksie met die ooreenstemmende maatnommers aan.

Antwoord:

SEKSIES	MAATNOMMERS
A $\frac{1}{2}$	Maat 1 – 8 ¹ $\frac{1}{2}$
B $\frac{1}{2}$	Maat 8 ² – 16 $\frac{1}{2}$
A $\frac{1}{2}$	Maat 17 – 24 $\frac{1}{2}$

$\frac{1}{2}$ punt x 6 (3)

- 6.2 Noem die vorm.

Antwoord: Drieledig

1 punt (1)

- 6.3 Bespreek die melodie in hierdie stuk.

Antwoord:

- Die melodie word met staccato artikulasie gespeel.
- Die melodie bestaan meestal uit agstenote.
- Dit word deur afwisselende linker- en regterhandpartyte gespeel (bassleutel en diskantsleutel).
- Dit is verdeel in twee stempartye.
- Dit word op sommige plekke verdubbel en een of twee oktawe uitmekaar geskryf.
- Die melodie bevat meer spronge as trapsgewyse beweging.
- Die agstenootmotief van die eerste twee mate word in die B-seksie omgekeer.

Enige TWEE (2)

- 6.4 Noem die toonsoort en kadens in maat 14 tot 16¹.

Antwoord:

Toonsoort: G majeur

Kadens: Volmaakte kadens

2 x 1 (2)

TOTAAL AFDELING C: 8
GROOTTOTAAL: 30